

Motion till riksdagen 2019/20:1374

av **Hanna Westerén m.fl. (S)**

Samhällsberedskap vid vattenbrist

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att skapa större samhällsberedskap för effekterna av extrem torka och vattenbrist och att se över möjligheterna att anpassa aktuell lagstiftning till vattenbrist och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. I Sverige tar många det som en självklarhet att vatten av god kvalité alltid ska finnas i kranen, men så är det inte längre.

Sommaren 2018 var extremt torr, med grava konsekvenser för till exempel jordbruket. Även 2019 var tufft för delar av landet, inte minst i sydöstra Sverige. Avsaknaden av regn kommer att vara kännbar under flera år. Problemen blir allt mer påtagliga och i stora delar av sydöstra Sverige är grund- och ytvattennivåerna historiskt låga. På vissa håll krävs tre normala årsnederbörder för att återställa grundvattennivåerna. Om torkan fortsätter och grundvattenmagasinen inte fylls på under de närmaste åren finns risk för svårigheter att klara försörjningen av dricksvatten och vatten till lantbruk, industrin och turismen, vilket i förlängningen är ett hot mot regionens utveckling.

Enskilda, små kommuner bär idag ensamma kostnaderna för den vattenbrist som i förlängningen påverkar hela landet. Det handlar om drifts- och investeringskostnader för många miljoner kronor, vilket innebär besparingar i de kommunala verksamheterna och därmed drabbar barn, unga och gamla. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har initierat en satsning på att förebygga torka och fördjupa kartläggningen av grundvattenresurserna. Det är viktigt att staten tar ett större ansvar och inte bara ser vattenbristen som ett isolerat problem för en enskild kommun. Det finns idag en samhällsberedskap för översvämning till följd av extrem nederbörd och snabb avrinning. För närvarande råder den motsatta situationen i sydöstra Sverige och det visar att motsvarande beredskap måste finnas för effekterna av extrem torka.

Dagens vattenlagstiftning är grundad i behovet av markavvattning, som självklart också kvarstår för en effektiv livsmedelsproduktion och en fungerande infrastruktur. Dagens problematik med vattenbrist visar dock på behovet av både tillfälliga och långsiktiga vattenfördröjande åtgärder. Dämning är i dagsläget tillståndspliktig vattenverksamhet där tillstånd söks hos mark- och miljödomstolen. Vi anser att aktuell lagstiftning bör anpassas till vattenbrist, där dämning för direkta ytvattentäkter och för infiltration till grundvattentäkter kan vara en åtgärd för tryggad vattenförsörjning.

Hanna Westerén (S)

Johanna Haraldsson (S)

Magnus Manhammar (S)

Tomas Kronståhl (S)

Laila Naraghi (S)

Monica Haider (S)